

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Bodimo si bratje.

Živimo v času, ko praznuje narodna ideja najvišje triume. V službi te ideje najdemo predvsem mladino. Veliki in mali narodi Evrope si prizadevajo, da bi vzgojili svoj mladi naraščaj v živi narodni zavesti, ki naj bi kot trdna vez družila celi narod v močno in nepremagljivo enoto. Dvakrat potrebna je ta enotna vez za manjšinski narod, čigar kulturna samostojnost je stalno ogrožena od strani večine. Že za velike narode so ostra kulturna nasprotstva škodljiva, lahko celo pogubna. V koliko večji meri mora to veljati za narodno manjšino, ki je prisiljena, da varčuje s svojimi narodnimi silami in jih združeno zastavi v svrhu samobrambe.

Ta opomin bodi naslovljen tudi na naše mlade vrste. Z radostjo opažamo razmah, ki se kaže pri naši mladini. Bodimo pa tudi pozorni, da bo ta elementarna in še ne izčrpana sila našla pravo pot v občo korist našega ljudstva. Zato se skrbno čuvajmo vsakega razdvoja. Radi priznamo borbo mlade duše za ustaljen svetovni nazor. Mladi duh ne more preko vprašanj, ki se tičejo neba in zemlje. To iskanje pravega razodetja krepi duševne sile in bo končno tudi narodu prineslo le korist.

Toda ne opredelujmo se. Kako katedersko suhoparna je že beseda „opredeljevanje“. Pri mladem človeku je vse rast, iskanje, hotenje — za zvezdami bi grabil! Kako revna pa je v primeri s tem opredelitev. Duh opredeljevanja je ono zlo, ki povzroča, da postanejo celo sinovi istega naroda drug drugemu tuji. Spoštujemo pot vsakogar, ki išče resnico, pa dasi ne bi bil v tem ali onem smislu opredeljen. Priznajmo mu čistost njegovega hotenja in lahko bomo drug drugemu v pomoč. Pustimo opredeljevanje, ki samo loči, gojimo pa skupno narodno zavest, ki naj nas druži. Vsi, ki smo zrastle na tej naši zemlji, imamo toliko skupnega, da ne moremo postati drug drugemu tuji, ako ne bomo umetno gojili opredeljevanja.

Zatorej gojimo med sabo duha strpnosti in tolerance. Kdo je bolj poklican, da zapiše svobodo misli in prepričanja na svoj prapor, kakor ravno manjšinski narod? Stoletja se je borilo človeštvo za ta kulturni napredek in še sedaj se narodne manjšine, združene v manjšinskem kongresu, borijo za svobodo narodnega prepričanja. Nestrpnost je brutalna sila, ki hoče danes v obliki fašizma enotno uniformirati človeške duše in s tem greši proti temu, kar je božjega v človeku. Kristus ni hotel kot zemeljski vladar s silo in nestrpnostjo razširjati svojega kraljestva; globoka ljubezen in osebna žrtev je dedščina, ki nam jo je zapustil.

Pač pa se čuvajmo tega, kar imenujemo indiferentnost ali mrtvost v kulturnih in narodnih vprašanjih — to kar ni krop ne voda. Zato budimo duševne sile naših mladih, ker le moč idealov daje pogum za osebno žrtev. Zakon ekonomije pa veli, da je treba zastaviti tam največje sile, kjer preti v prvi vrsti nevarnost. Pri nas zahteva zatiranje našega narodnega življenja, da usmerimo v prvi vrsti vse naše sile v korist narodne obrambe. V tem znamenju si bodimo nerazdružljivi bratje!

Posojilo.

Državnemu kanclerju dr. Dollfussu se je po dolgi pogajanji posrečilo dobiti v Ženevi zagotovilo, da dobi naša država mednarodno posojilo 300 milij. S in sicer še tekom letošnje jeseni. Da danes pri velikem pomanjkanju denarja in nepremostljivem mednarodnem nezaupanju ni lahko dobiti posojila, je pač razumljivo vsakomur, ki potrebuje denar in ga ne more dobiti. Da je posojilo navezano na izpolnitev pogojev, je povsem umevno. Države, ki nam dajo in garantirajo posojilo, imajo interes na tem, da se naše državno gospodarstvo spravi zopet v red. Da tej nalogi dosedaj sami nismo bili kos, je predvsem krivo strankarsko razmerje v parlamentu. V Avstriji že nad 12 let nimamo močne vladne stranke, ki bi bila sama po številu zmožna voditi državne posle v taki obliki varčevanja, kakor to zahtevajo povojne razmere premagane države. Vsaka vlada je bila dosedaj navezana na celo vrsto strank in vsak gospodarski načrt, katerega je vlada, bodisi ta ali ona, predložila parlamentu, je bil desetkrat krščen in preden je načrt prišel iz parlamenta, je bilo že za vsakogar jasno, da zopet ne bo nič. Stranke pri svojem malem številu poslancev niso imele interes države, marveč svojo lastno popularnost pred očmi, za eno kakor drugo je bila glavna skrb, pred javnostjo zatajiti vsako odgovornost za ukrepe vlade in sklepe državnega zbora. Volitve so bile ves čas oni oster meč, ki je hotel zadati stranki smrtni udarec, ako se stranka ni dosti ozirala na svojim volilcem dane obljube.

Če bi mi imeli v Avstriji v parlamentu močno stranko, ki bi recimo sama štela 120 poslancev od 165ih, tedaj bi bili gotovo sami v stanju popraviti marsikatero napako v gospodarski politiki. Četudi bi stranka izgubila pri prihodnjih volitvah 20 ali 30 poslancev, bi vendar še imela večino in ljudstvo bi spoznalo v tej daljši dobi, da so tudi ukrepi bili potrebni, čeprav mogoče za posamezne sloje težki. Pri teh razdrapanih razmerah pri političnih strankah v državi so pogoji, navezani na posojilo, umevni. Leta 1922. je bila država istotako v težavnih razmerah. Dobili smo posojilo pri Društvu narodov in komisarja. Danes lahko ugotovimo, da delo komisarja Zimmermanna ni bilo brezuspešno. Ko je komisar zapustil državo, je bilo gospodarstvo v redu in tudi državne blagajne niso bile prazne. Seve smo ta red napravili sami, a vsekako pod zunanjim pritiskom.

Pogoji, ki so zvezani z novim posojilom, so sledeči:

1. Red v državnem proračunu, izdatki morajo odgovarjati dohodkom.
2. Zvezne železnice morajo svoje obratovanje meriti tako, da bodo vse stroške krile same.
3. Vrednost šilinga v državi in inozemstvu se mora uravnovesiti.
4. Pri skrahirani kreditni banki je treba napraviti red.
5. Pri avstrijski vladi se imenuje zastopnik Društva narodov in pri Narodni banki svetovalec (van Rost).
6. Nova posojila se smejo najeti samo s privoljenjem Društva narodov.
7. Država naj obrača svojo pozornost na dežele in občine, da bodo tudi tukaj izdatki dohodkom enaki.
8. Vsako javno ali zasebno posojilo, ki se najame v inozemstvu in znaša nad milijon šilingov, se mora prijaviti pri Narodni banki.

Prelat Dr. Ignac Seipel †

V torek 2. avgusta 1932 je umrl v sanatoriju „Wienerwald“ dr. Seipel. Dolgo že je bolehal na sladkorni bolezni, kateri se je priključilo na zadnje še vnetje pljuč. Vsa zdravniška umetnost je bila zaman. Klub temu se je dr. Seipel do zadnjega zanimal za politične zadeve in si pustil o vseh stvareh natančno poročati. V ponedeljek je bral še sv. mašo, popoldan sprejemal obiske in nihče ni mislil, da se katastrofa tako bliža. Toda ponoči je začelo srce zastajati, ob 2 uri je nastopila agonija in ob 1/28. zjutraj je umrl. Dosegel je starost 56 let. N. p. v. m.

9. Pri vseh bankah je postavnim potom napraviti red, predvsem večja odgovornost bančnega vodstva.

Obrestna mera še ni določena in najbrž, kakor poročajo inozemski listi, ne bo znašala nad 6 odstotkov. Posojilo se mora vrniti do leta 1953. in ta čas je tudi priključitev k Nemčiji zabranjena. Pač pa obstoja možnost, da posojilo do leta 1943. vrnemo, to leto namreč tudi plačamo zadnji rok posojila iz leta 1922. Prepoved priključitve pa je zapisana tudi v mirovni pogodbi, tako da nikakor ni nov pogoj. Če je Nemčiji na priključitvi Avstrije kaj ležeče, bo gotovo ona leta 1943. razpolagala z vsoto 200—300 milijonov S, da nas reši iz krempljev inozemstva.

Kakor je iz naštetih pogojev razvidno, so ti sami po sebi umevni, vse kar inozemstvo zahteva, bi morala država že v preteklosti izvesti, komisarji pa so pri naših strankarskih razmerah potrebni.

Preostaja še vprašanje: Je-li posojilo sploh potrebno? Na to vprašanje je treba z vso odločnostjo odgovoriti z „da“. Avstrija je po lanskoletnem krachu kreditne banke dobila pri angleški narodni banki 100 milijonov posojila, ki pa se mora vsako četrletje podaljšati in obstaja ves čas nevarnost, da angleška banka ta kredit odpove in je naša država prisiljena takoj vrniti teh 100 milijonov S. Razventega ima država še druge kratkoročne obveznosti v znesku okoli 100 milijonov. Te vsote se potom novega posojila izpremenijo v dolgoročne obveznosti, ki jih je vrniti do leta 1953. Na ta način se država iznebi dnevne skrbi vseh kratkoročnih obveznosti. Seve dolg stane. Stvar je približno ta. Nek kmet najame pri posojilnici 2000 S. Hitro, kakor je menica, tirja posojilnica denar nazaj in kmet ga ne more plačati, tedaj kmet skuša kratkomalo posojilo izpremeniti v dolgoročno, v hipoteko na 10 ali 20 let.

Kakor hitro bo ta problem kratkoročnih posojil urejen in nevarnost odpovedi odstranjena, bo tudi naš šiling, ki je bil zadnji čas v veliki nevarnosti, zopet vreden zaupanja, in denar, ki je bil vtihotapljen v inozemstvo, se bo zopet vrnil, ker je pri nas obrestna mera mnogo višja, nego na primer v Švici, in tudi denar, ki je danes še skrit v nogavicah, se bo zopet vrnil gospodarstvu. Denarja v resnici ni manjkalo, samo zaupanje v šiling. Novo posojilo ima v prvi vrsti nalogo, da ustali vrednost šilinga in izenači njegovo vrednost v državi in inozemstvu. V zadnjem času je znašala razlika okoli 30%. Kakor hitro smo dobili zagotovilo posojila, je ta razlika padla na 10—15%, to se pravi, če sem za ameriški dolar dobil v državi 7 S, moram za njega plačati v inozemstvu okroglo 8 S. To nesoglasje težko obremenjuje našo trgovino z inozemstvom. Vsi gospodarski krogi priznavajo potrebo posojila in zahtevajo, da se vprašanje posojila takoj uredi. Tipično za naše razmere je zopet dejstvo, da stranke iz povsem nestvarnih motivov delajo opozicijo, v prvi vrsti pač radi tega, ker je pri posojilu delovala samo kršč. soc. stranka. Kakorkoli bo parlament odločil, komisarja bomo dobili. Če se posojilo sprejme, bo komisar čuval, da se izvedejo vsi pogoji, če pa se odkloni, pride komisar, ker je ostanek posojila iz leta 1922. v nevarnosti. V nevarnosti pa je tudi naše gospodarstvo. V tem zadnjem slučaju bo zaupanje v šiling dalje padalo in razmere iz 1921/22 se bodo vrstile.

Avstrija. Imeli smo zadnje dni prav tople dneve, ki so ustvarili soparno ozračje. To je povzročila narava. Prav soparno pa je bilo do včeraj tudi na Dunaju politično ozračje. Avstriji se je dovolilo posojilo 300 milijonov. To je zasluga krščansko-socialne stranke in ministrskega predsednika Dollfussa. Pri nas pa prevladuje strankarski interes nad državnim interesom. Zato se nobena stranka noče obremeniti z odgovornostjo, ker so posojilodajalci stavili gotove pogoje, ki jih omenjamo na drugem mestu, in odklanja politične pogoje. So to čisto razumljivi pogoji, ki jih stavi vsak, ki posodi denar. Za denar je sedaj trda. Ministrski predsednik je poročal 28. julija v parlamentu o posojilu. Povedal je, da teče 20 let, da pa ga je mogoče odplačati že po desetih letih in s tem trenutkom odpadejo tudi obveznosti. Ne razumemo, da si želijo avstrijski Nemci priti pod prusko pikelhavbo, ko je vendar samostojna država nekaj idealnega. Prihajamo vedno bolj do prepričanja, da se avstrijski Nemci ne smatrajo zmožne, da vodijo svojo lastno državo. Ministrski predsednik je v parlamentu povedal, da bo mogoče znižati obrestno mero šele potem, ko bo posojilo sprejeto. Odklonitev bi imela za Avstrijo zle posledice, ker bi morala vlada odstopiti in inozemstvo bi delalo državi težkoče. Sprejetje posojila ni nobena izdaja, marveč dolžnost. Po teh besedah dr. Dollfussa je postala seja zelo burna in šlišati je bilo prostaške izraze, ki spadajo v beznico. Vsenemci so napovedali posojilu oster boj in se vsi oglasili k besedi. Prav dobro je vsem opozicijalcem odgovoril poslanec Kunschak, ki je ugotovil, da je Avstrija res že dozorela za kuratelo. Spomnil se je tudi rajhovskih emisarjev, ki so prišli na Dunaj, da zastrupljajo napeto politično ozračje. Nato je bila razprava o posojilu preložena na včeraj. Naj navedemo še, da glasilo nemške manjšine dravske banovine ne more razumeti odpora proti posojilu. Posledice odklonitve bi bile za naše gospodarstvo in denarstvo katastrofalne. Zvezni kanclerski urad se je obrnil na vse gospodarske korporacije, da podajo svoje mnenje. Deželni kulturni svet se je v načelu izrekel proti posojilu in stavil svoje pogoje. Pravi, da se s posojilom ne mudi. Predlaga, da bi se žigosali bankovci. Mi smo že enkrat doživeli žigosanje bankovcev in si ga ne želimo več. Končno državi ne bo preostalo drugega, kakor da posojilo sprejme, ker bi bile drugače posledice takšne, ki bi jih država ne mogla prenesti.

Državnozbornske volitve v Nemčiji. Volitve so izvali narodni socialisti, ker so računali z gotovostjo s tem, da dobijo v državi večino glasov in nadpolovično večino mandatov. Zelo so se motili in lahko trdimo, da je to za na-

rodne socialiste slab znak. Pri prvih volitvah so dosegli 26 mandatov, pri drugih 107 — napredovali so za 300 odstotkov — in dne 31. julija 229 mandatov — napredovali za 100 odstotkov. Uspeh jih nikakor nemore zadovoljiti in pove, da je višek prekoračen. Pomisliti je treba, da je pri agitaciji podpirala vlada, da so imeli za agitacijo na razpolago letala, avtomobile in vsa druga najmodernejša prometna in agitacijska sredstva. Z vladno pomočjo bi se moralo doseči večina, a se ni. In to je slab znak za narodne socialiste. Zdaj imajo dve možnosti: ali dobijo število primerno zastopstvo v vladi ali pa se polastijo oblasti v državi s silo. Prvo bi bilo za nje huda obremenitev, drugo pa razpust komunistične stranke. Narodno-socialistično gibanje je mlado gibanje in nima v svojih vrstah prevladujočih politikov. Če se pa vstopi v vlado, je treba prevzeti soodgovornost in računati z dejanskim položajem. Ako pogledamo volilni izid, moramo ugotoviti, da so narodni socialisti napredovali za 122, komunisti za 12, centrum za 7 in bavarska ljudska stranka za 3 mandate. Vse druge stranke so nazadovale. Centrum je trden, trdni pa so tudi socialdemokrati in komunisti; kar so izgubili socialdemokrati, so pridobili komunisti in še več. Če hočejo socialisti Nemčije tudi v bodoče obdržati svoj položaj, se bodo morali opredeliti še bolj na levo, približati se komunistom. In boj narodnih socialistov se je vodil ravno proti levičarskim strankam. Tedaj v tem oziru neuspeh narodnih socialistov. Nemški volilni red je takšen, da je potrebno za en mandat gotovo število glasov. Če je udeležba boljši, je tudi število mandatov višje. Letos se je volilo 602 poslanca, za 25 več od prej, ker je znašala volilna udeležba 83.5 odstotka, da se tedaj odstoten prirastek ali izguba ne da primerjati s številčnim prirastkom ali izgubo. Dobili so: narodni socialisti 229 (prej 107), socialdemokrati 133 (142), komunisti 89 (77), centrum 76 (69), nemški nacionalci 37 (42), bavarska ljudska stranka 22 (19), nemška ljudska stranka 7 (27), nemška državna stranka 2 (16) mandata, ostalo pa druge manjše stranke, ki imajo zaznamovati naravnost strašanske poraze, ker je šlo skoro vse v narodno-socialistični tabor. Tudi tukaj se je pokazalo, da manjše stranke v velikih državah nimajo obstanka in življenskega pogoja. Pri nas je isto. Kaj sedaj? Počakajmo, kaj bo pokazal razvoj.

Politične vesti. Pogajanja med Poljsko in Rusijo so zaključena. Obe državi sta podpisali pogodbo, po kateri se ne bosta druga drugo napadali z vojsko. Ta pogodba je važna za Poljsko, ker se nahaja med dvema različnima svetovoma na vzhodu sovietsko republiko, na zahodu in jugu v revoluciji se nahajajoče države. Poljska želi doseči enako pogodbo z Nemčijo. — Ameriški senator Borah je govoril po radiju ter izjavil: Če se bo nadaljevala v Lausanni pričetna politika, pride trenutek, ko bo v interesu ameriškega ljudstva, da se prične razgovor o vojnih dolgovih. Z novo ureditvijo dolgov se pa mora obenem urediti tudi valutno in razorožitveno vprašanje, ki bi izgubo teriativ od Evrope opravičevalo. Predlagana konferenca naj bi se bavila tudi z zopetno uvedbo zlate valute, da se bo moglo urediti svetovno gospodarstvo. Razveljavljanje dolgov bo le del onega programa, ki ima urediti povojne probleme za ozdravitev sveta in konferenca mora biti pooblaščen, da se bo bavila tudi z reparacijami. Stara usodna doktrina, da se morajo strogo izvršiti pogodbe, je v Lausanni umrla. Na tem naj bo svet vesel. Po tej izjavi je veliko upanja, da se reši vprašanje dolgov na prihodnji svetovni konferenci. — Zadnjič smo povedali, da se v Ottawi v Kanadi vrši konferenca angleškega imperija. Razprave ne napredujejo preveč gladko. Zastopniki dominijonov zahtevajo od Anglije, da uvede carino na ves uvoz živine in pšenice, ki prihaja iz držav izven britska imperija. Konferenca se nadaljuje. — Napetost med Bolivijo in Paragvajem se je nekoliko poglobila. Spor se zkuša rešiti mirnim potom. Bolivija pa je kljub temu mobilizirala.

4. božja zapoved: Spoštuj očeta in mater!
Spoštuj tudi jezik, zemljo in dom, ki si ga prejel od očeta in matere!

DOMAČE NOVICE

Klub koroških slovenskih akademikov na Dunaju priredi v dnevih od 7. do 10. avgusta svoj redni počitniški sestanek. Ob tej priliki bo v Žitari vasi dne 7. avgusta ob 9. uri skupna sv. maša, pri kateri poje kvartet iz Ljubljane. Popoldne ob treh pa priredi klub v dvorani pri Rutarju akademijo s petjem, recitacijami in glasbo. Pozivljamo vse okoliško prebivalstvo, da se udeleži prireditve v čim večjem številu.

Sele. Še pred par desetletji je bil ta gorski kraj košček čiste, neoskrunjene slovenske zemlje, idealen kraj planinskega miru in pokoja. Živeli so tu ljudje, korenine iz stoletja slovenske preteklosti. Ni jih brigal širni svet s svojim napredkom, delali in živeli so po vzgledu starih očetov. Le redkokdaj si videl tujca-hribolazca, ki ga je privedla lepota naših gora in gozdov v ta svetu malo poznani in od njega ločeni kraj. Pogrešali niso ničesar stari Selani, bili so priprosti, verni in živeli so srečno in zadovoljno... Toda časi se izpreminjajo, izpreminja se tudi narava in ne nazadnje tudi človek. Tako je tudi naš kraj dobil v zadnjem desetletju čisto drugo lice, ne samo na zunaj, morda še bolj na znotraj. Odkar imamo cesto — kar je za naše ljudi gotovo velika dobrota — ne manjka tujcev v naših krajih, ne pozimi in ne poleti. Pozimi prireajo na planini raznovrstni prijatelji zimskega športa svoje smučarske kurze in izlete, poleti pa se vršijo istotam vaje naše vojske. Ne daleč od dveh vojaških hiš, katere so postavili pred par leti, je vzrastla lani tik pod našo starodavno Košuto — kakor čez noč po dežju goba — še ena koča, ali bolje rečeno hotel, katerega otvoritev se je vršila letos 17. julija. Cel teden so pripravljali za ta dan, vozili z avtomobili in konji sodčke in steklenice. Pričakovalo se je blizu 4000 ljudi z Dunaja, Celovca in okolice. Toda ker so zdaj zelo slabi časi in ker manjka ljudem denarja, bržkone tudi našim obiskovalcem „prijateljem narave“, da bi si mogli kupiti za drag denar pijače in si tako ohladiti svojo žejo, je narava poskrbela na čisto preprost način za hladen dan. Otvoritev se je vršila kljub dežju, samo s to razliko, da se je število pričakovanih 4000 gostov skrčilo na 300—400 navdušenih „Naturfreundov“, ki so bili pri slavnosti navzoči, ter se hrabro pozdravljali z „Bergfreit“ in „Freundschaft“. Jasno je, da diši vse to po politiki. Konsekventni „prijatelji narave“ drugih strank ne bodo hoteli zahajati pod rdečo streho „socijev“. Graditi si bodo morali pač nove lastne koče, ki bodo odgovarjale njihovim potrebam in zahtevam. Tako se v resnici izvaja, na kar prisegajo naši nasprotniki, da bodo vselej neustrašljivo razširjali med nami nemško kulturo in civilizacijo. Pa kljub vsej tej civilizaciji trgajo po naših planinah medvedi ovce ubogih kmetov. Kajne čuden kraj so Sele, kjer si podajata roke stari vek in moderni svet. Morda so ravno zato tako privlačne.

Radiše. (Landbundovski škandal.) Nekaj časa sem nas je pustila davkarija lepo pri miru, ker je upoštevala težko krizo, ki tare kmete, v podvojeni meri še gorjanske gospodarje. Pred tednom pa se je nas zopet spomnila in nam poslala davčne mandate. Sicer smo bili na to že nekoliko pripravljeni, ker smo vedeli, da tokrat s kakšnim „notopfrom“ ne bo nič, čeprav bi ga bili krvavo potrebni. Toda nekaj se nam zdi pri celi stvari nekoliko sumljivo. saj dosedaj še tega ne pomnimo. Stvar pa je ta: Navadno je pošiljala davkarija mandate direktno na posamezne davkoplačevalce. Letos se je poslužila druge poti, namreč občine. Tako je moral stopiti niš „vrli“ občinski sluga Miha Rutnik, p. d. Ručev, ki vrši obenem tudi posel mesnega oglednika, akoravno predpisane tečaja menda ni prestal dovoljno, v funkcijo. Šel je od hiše do hiše. Ponekod, kjer ima „zarukano“ politično zlahtno, je bil prav prijazen, se celo vsedel in z ljudmi nekoliko pokramljal, pri trdnih, zavednih slovenskih koreninah pa je samo „cagavo“ pozdravil z morgen, in na isti način zopet odšel. Pa to ni bogve kako novo, ker tega smo že vajeni. Novo pa je, da je ponekod, menda tam, kjer se je čutil varnega, prav službeno zahteval šiling za „štampel“, kot se je izrazil. Nekje je bil zahtevani šiling potreben za „kuvert“, drugod pa

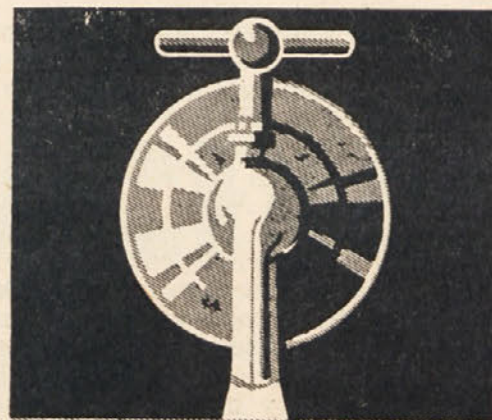
spet za „pot“. To dejstvo se nam zdi sumljivo, in to še toliko bolj, ker ga je skominalo po šilingih samo v takih hišah, kjer je bil prepričan, da bo lahko izrabil nevednost ljudi in jih ugnal v kozji rog, dočim pri zavednih Slovencih in pri čisto „echt“ Nemcih šilinga ni zahteval. Povsod tam, kjer je šiling zahteval, ga je tudi dobil, a ker je bila stvar nova in je Bog dal ljudem jezik, se je o tej inkasaciji kmalu izvedelo. Mnenja smo, da tu nekaj ni v redu in da to očito smrdi po goljufiji. Dosedaj nam še ni bilo treba plačevati za kolek, kuverto ali pot posebej, in boljši časi so bili, in na ovoju je še sedaj tiskano in še podčrtano „Jahresgebühr“. Gospod Miha ima za svojo službo fiksno plačo od občine in zato ni upravičen, da pobira šilinge. Mi zahtevamo od ljudi, ki vršijo pri občini kako funkcijo, poštenost in zaupanje. Zato se obračamo na merodajna mesta, da poverijo službo občinskega sluga zanesljivemu človeku, dosedanjí sluga pa naj se odslovi in prisili, da stvarno škodo povrne. Radiško prebivalstvo pa pozivamo, da pri bodočih volitvah ne daje glasove stranki, ki „lifra“ take „štikle“ ampak poštenim in zaupanja vrednim možem, ki vodijo Koroško slovensko stranko.

Borovlje. Mestna obč. seja dne 22. jul. je trajala čez štiri in pol ure. Na dnevnem redu je bila tudi odobritev letnih obračunov preteklega leta. Zastopniki nac. socialistov so vložili 6 nujnih predlogov, ki pa niso dobili večine. V teh nujnih predlogih se je zahtevalo, da občina predlaga zveznemu predsedniku i. t. d., da se ima razpustiti parlament, da naj se zniža plača uradnikom, ki imajo preko 800 S na mesec, in doda tistim, ki imajo manj kot 700, da bi vozil g. Ebner brezposelne v Celovec za polovično ceno, da občina ne sme kupovati v konzumnem društvu a. t. d. — Župan poroča, da je dosedanjí mestni svetnik in finančni referent nadučitelj Seebacher odložil svoje odborniško mesto in se je zato poklical namestnik. — Letni obračun se v celoti odobri. Ubožni odsek izkazuje S 27.073. — primanjkljaja. Ogromne so številke za amortizacije in obresti obč. dolga, ki so iznašali v preteklem letu S 27.000. — Poroča, da je o priliki konference županov zastopnik železnice izjavil, da se v kratkem opusti vlak, ki vozi iz Borovelj ob 3. popoldne in pride ob 5. nazaj. Prošnja Ebnerja, da bi vpostavil z avtobusom popoldne eno vožnjo v Celovec in nazaj in tako nadomestil železniško zvezo, se priporoča. Zastopniki vsenemcev niso glasovali za to. — Prošnja Viljema Weisseneggerja, ki ima avtotaksi in prosi, da bi se mu razširala njegova koncesija, da bi mogel voziti izletniške družbe, se odkloni, ker so glasovali soc. dem. proti. Zastopniki Kor. slov. stranke so glasovali za oba predloga, ker smo mnenja, da čim več vožnje je na razpolago, tem boljše za ljudstvo. — Liza Ogris, vdova po prejšnjemu županu, prosi potom dež. vlade, da bi občina še kaj prispevala, ker je šla kupčija Vrblančevega posestva na Rutah tako poceni in je pri tem utrpela ona kakor tudi otroci znatno škodo. Se zavrne. — Sklene se, da ima odstraniti vrtno ograjo Frida Losmann in postaviti isto 1.30 od pota. — Vrší se dolga debata o ločitvi krajev Kaple in Kožentavre (ter tudi vasi pod Žingarco) od sedanje občine Borovlje. Dotični kraji nameravajo ustanoviti svojo lastno občino in so posestniki prepričani, da bodo na ta način ceneje izhajali, ker ne bodo imeli tako visokih obč. doklad. Predlog soc. dem. stranke pravi, da so sicer proti ločitvi, v slučaju pa, da bi dež. vlada ločitev odobrila, morejo pristati le na to, če ne bo meja katastralna občina, ampak da bo šla nova obč. meja pod Goriškim gradom proti Žingarci, o čemer se je že prvotno razpravljalo. Uznik in Šlemic, oba zastopnika Kor. slov. stranke, izjavita kot zastopnika gornjih krajev, da bosta glasovala na vsak način za ločitev, četudi pojde meja pod Goriškim gradom. Ne samo kmetje, tudi manjši posestniki so odločno za samostojno kmetско občino, kar je razvidno tudi iz tozadevne okrožnice, ki jo je podpisalo preko 250 prebivalcev dotičnega kraja. Predlog je bil sprejet z večino in radovedni smo, kakšno stališče bo zavzela k temu dež. vlada. Nac. socialisti se izrečejo proti ločitvi ter bi glasovali za to samo tedaj, ako se loči cela prejšnja občina s Podljubeljem vred. — V pretres pride obč. poslovnik za obč. Borovlje. Referent pravnega

odseka, g. Just, poroča, da je izdala tozadevne formularje dež. vlada, da pa jih občina lahko po svojem uredi. Poslovnik se v nekaterih točkah izpremeni. Prečitajo se izpremenjeni stavki. Od začetka gre lahko, a pri točki 15 se pa ustavi. Tam stoji: „Verhandlungssprache deutsch“, in poročevalec pove, da je bil v pravnem odseku sprejet dostavek, da imajo odborniki pravico, se poslužujejo pri sejah tudi slovenskega jezika. Vsenemci takoj ugovarjajo in mestni svetnik Legat je odločno proti temu, češ, Borovlje so nemške in to nemško lice se more pokazati tudi na zunaj. Kaj takega je popolnoma nepotrebno in da zna v Borovljah vsakdo dobro nemško. Komunist Kölich ga takoj zavrne, da ni pravilno, ako se ob vsaki priložnosti hujska proti Slovencem. Brez dvoma je, da je pretežna večina tukajšnjega ljudstva slovenska in da imajo ti pravico do svojega jezika. Vertič pove, da je bil on tisti, ki je stavil tozadevni predlog v pravnem odseku in sicer radi tega, ker smatra, da je za to popolnoma upravičen. Nismo prišli v občino, da bi se tu prerekali, ampak prišli smo, da pomagamo pri resnemu delu in da se potegnemo tudi za naše pravice. Ako trdi g. Legat, da znajo vsi Borovljanci dobro nemški, mu lahko povem, da sem skozi 12 let, odkar sem v občinskem odboru, že večkrat zapazil, da bi se marsikateremu odborniku, tudi takim od stranke g. Legata, lažje godilo, če bi govoril v slovenskem jeziku. Kometter se tem izvajanjem popolnoma pridružuje. Tudi soc. dem. so mnenja, da živimo v mešanem ozemlju in da popolnoma razumejo stališče Slovencev. Po dolgem sem in tja je nazadnje ta predlog vendar še dobil večino, proti so glasovali vsenemci in nac. socialisti. Potem je šlo zopet hitreje naprej in poslovnik se je tudi v celoti sprejel. — Sprejme se nekaj oseb o obč. pristojnosti, nekaj se jih odkloni. — Sklene se, da se da privolitev za sprejem v občino, da bi mogla optirati, gospodu Sedoj Jakobu in Renko Antonu. — Reši se nato še nekaj točk abožnega odseka.

Sekira. (Požar.) V prvem polletju so zaznamovali na Gornjem Avstrijskem 319 požarov, ki so napravili 5.250.000 S škode. Prvo polletje preteklega leta jih je bilo 240. Porast požarov imamo zaznamovati tudi na Koroškem. V največ slučajih se vzrok požara ne da dognati, reče pa se lahko, da bi ne bilo toliko požarov, če bi ne bilo toliko brezposelnih, ki hodijo od vasi do vasi. Tudi v naslednjem slučaju se sumi, da je bila vzrok požara nepredvidnost potujočih oseb, ki si sami brez dovoljenja iščejo prenočišča v kmečkih gospodarskih poslopih. In to poslopje stoji ob občinski poti med Ribnico in Hodišami. Nesreča je zadela posestnika Janeza Janšaja, na Ravnah nad Ribnico dne 28. julija pred peto uro zjutraj. Stanovanjsko in gospodarsko poslopje sta pogoreli, le živina in orodje se je dalo rešiti, dočim je letošnja že spravljena žetev uničena. Ribniška požarna bramba tudi ni mogla delati čudežev. Tako je posestnik skoro ob vse.

Libuče. (Nesreča.) Naša stara, siva Peca je zahtevala žrtev. Tiho in pokojno leži pred nami Peca. Posebno lepa je od pliberške in libuške strani. Zdi se, da je tako mirna in vdana. Manjka ji tiste drznosti in vabi te v poletni vročini, da jo obiščeš, da si tamkaj spočije v samotni srce. In res, zadnji čas jo turisti pridno pesečajo, tako z avstrijske, kakor jugoslovenske strani. Pa je tudi v dobro oskrbovani Uletovi koči prijetno zavetišče in zdaj stavijo planinsko kočico tudi na avstrijski strani. Često smo že uživali na Peci pravo, brezskrbno planinsko veselje. Kdo bi si mislil, da je tudi Peca nevarna. Dvajset let že ni bilo slišati o kaki nesreči. In kaj se v dvajsetih letih vse ne pozabi! Toda v nedeljo 24. julija so zvale planike šestdesetletnega Hlebčevega pastirja Heinca Blaža na Kordeževo glavo. Spodletelo mu je in padel je kakih 50 metrov globoko. Turisti so nesrečo opazili in kmalu so prihiteli na pomoč. Vendar so mogli rešiti le mrtvega. Prenesli so ga k Uletovi koči in od tam na Rišperk, odkoder ga je posestnik Sonjak prepeljal domov, kjer so ga položili na mrtvaški oder. Tako je ležal na mrtvaškem odru, okrašenim s planinskim cvetjem, dokler ga ni so položili na libuškem pokopališču k počitku. Tam sanja večni sen o planinskem raju, saj bil planin je sin.

**Das ist hartes Wasser.
Ich mache es weich!**

Hartes,
d.h. kalkhal-
tiges Wasser
taugt nicht
zum Waschen,
weil der Kalk die
Schaumkraft des
Waschmittels und
damit die Waschwir-
kung vermindert. Des-
halb muß das Wasser im
Waschkessel weich sein.
Weich wie Regenwasser
wirdes, wenn Sie vor Bereifung
der Waschlösung einige Hand-
voll Henko in den Kessel schütten.

Henko

Henkel's
Haus- und
Wäschesode

Zum Einweichen der Wäsche
Zum Weichmachen des Wassers

Šmarjeta nad Pliberkom. V lepi sončni Šmarjeti je bil zopet sejem. Žegnanje je vedno dan povzdiga srca k Bogu in tudi ljudska veselica. Še je naše ljudstvo globoko verno. Od devetih do dvanajstih vstaja pri cerkvenem opravilu. Procesija med zorečimi žitnimi polji je nekaj lepega. In v cerkvi je vdano poslušalo, ko je mlad kaplan razlagal težko in resno temo: Daj račun od svojega hiševanja! S podobno pobožnostjo je prisostvovalo službi božji in poslušalo ubrano petje pevskega zbora stare a vedno lepe cerkvene pesmi. Okoli cerkve pa je božja njiva dragih pokojnikov. Mnogo jih že spi tam večno spanje, sniva večni sen... No, in recimo, v petdesetih letih tudi nas nobenega ne bo več med živimi. Spominjaj se smrti, a pomni tudi, da moraš živeti! Življenje je tako lepo! Po opravilu vidiš samo vesele obraze, stare in mlade. Fantje se postavijo in drzno opazujejo mladi ženski svet, ki je danes ves prazničen. Tudi dekleta odgovarjajo, umikajo sicer oči, a te oči govorijo časih besedo skrivnosti polno. Gutovnik pa je otvoril novo gostilno. V njegovih prostorih, kjer se je odigralo že mnogo šmarjetekega družabnega življenja, se je razvilo živahno življenje, prava ljudska veselica, ki je trajala pozno v večer. In zakaj tudi ne. Prav je, da se utrujeno ljudstvo za popoldne otrese sive vsakdanjosti in pozabi nekaj uric vsakdanje stiske in težave. Povedati je treba še, da so dekleta napletle prav mnogo lepih vencev in so fantje streljali s topiči, da je bilo veselje.

Marija na Zili. (Razno.) Že dolgo časa je minulo, odkar smo volili našega župana, o zadržanju Slovencev na Zili se pa še prav nič ni slišalo. Čeravno zelo pozno, pa vendar bo pozamezne morda le še zanimalo. Pri občinskih volitvah so glasovali Slovenci za gospodarsko stranko. Izid volitev je bil sledeči: soc. demokratska stranka je dobila 8 svetnikov in gospodarska stranka 8, od teh so trije zastopniki Slovencev. Toda od treh smo izgubili enega, ker je bivši soc. dem. župan, ki je bil prvi kan-

didat Slovencev, odstopil. Tako pač imamo sedaj le dva zastopnika, kolikor smo jih imeli prej. Šlo se je seveda tudi za to, kdo bo dal župana. Na ta način so dobili soc. dem. župana in s tem tudi večino v občini. So imeli posebno srečo, kakor v Beljaku in Podkloštru. Za župana pa je bil izvoljen Anton Tuder, bivši prvi občinski svetovalec soc. dem. stranke. — Butijeva mati v Prosavičah je bolela že celo leto, spomladi pa je okrevala. Kot prava gospodinja se je kar lotila dela in mislila, da bo šlo kakor prej. Pa kmalu jo je doletela nesreča. Hotela je privezati telico k stebri, ta pa jo je podrli na tla in ji zlomila nogo v stegnu. Zilani ji prav iz srca želimo, da čim prej okreva! — Tudi smrt si išče svoje žrtve. Pred štirinajstimi dnevi smo pokopali Hebarjevega očeta, pridnega in dobrega moža, ki pa na tem svetu ni imel posebne sreče. Celo vas je skoro sezidal in pa mnogo studencev izkopal, pa vendar umrl skoro v siromaščini. Nam vsem bo ostal v dragem spominu, posebno pa požarni brambi. Bil je namreč Hebarjev oče eden prvih članov novo ustanovljene zilske požarne brambe, ki sta jo ustanovila pokojna Petrič in pa nadučitelj Eller. Naj bi bil vsem našim gasilcem vzor natančnosti in pa izpolnjevanja dolžnosti. Ostalim pa naše sožalje!

Kratke vesti iz Koroške. Melioracijski urad se je preselil v hišo deželnega kulturnega sveta, v Muzejsko ulico. — Kakor pišemo na drugem mestu, sprejema dežela na račun zapadlih davkov tudi drva. Drva sprejema Bauhof v Šentvidski cesti 21 in ne v Lindenhaingasse. — Število podpiranih brezposelnih na Koroškem je znašalo dne 23. julija 10.504. — Dne 28. julija se je pripeljal kmet s svojo ženo s konjem v Celovec. Hotel je peljati na Novi trg in je videl rdečo luč, ki naznanja, da se bliža voz cestne železnice. Mesto da bi obstal, je napodil konja in tramvajski voz je zavozil v njegovega. Močnejši je bil seveda tramvaj in kmet, kmetica in konj so zleteli na tla. K sreči se nobeden ni poškodoval. Če pridejo kmetje v mesto, naj ne pozabijo, da so v mestu in ne na deželi in da je treba večje pozornosti ter upoštevanje cestnega reda. — Poročila pravijo, da so koroška letovišča letos izredno dobro zasedena. Okolica skoro vseh jezer je polna tujcev. Prevladujejo Dunajčani, potem Čehoslovaki in nazadnje Nemci iz rajha. — Vasi Kobl in Dobrava pri Borovljah je deželna vlada združila z Borovljami. Znaprej se imenujejo te vasi z Borovljami vred „Borovlje“. — Za regulacijo Zile prispevajo letos: občina Erdo 5050, Goriče 1950, Št. Štefan 5650, Blače 1600, Smerče 8350, Bistrica 3300, Straja vas 7100, Podklošter 8200, Bekštanj 11.000, Marija na Zili 7850, Beljak 13.500 S. — Nadučitelju Francu Wedenigu v Mariji na Zili je izrekel deželni šolski svet za njegovo posebno delovanje v javni šolski službi in nadučitelju Avgustu Tschinklu v Podgorjah za dolgoletno, uspešno delovanje v koroški šolski službi zahvalo in pohvalno priznanje.

Krčanje. (Pijane svinje.) Prosimo, da ne mislite na stvari po božji podobi ustvarjene. Taki, ki so pijani kot svinje, teptajo to podobo, a so ustvarjeni vendar po podobi božji. Na koga torej naj mislimo? Če rečemo, da smo videli dva velika osla, pa premišljujete, kdo bi to bil, kakor da ne poznate osla. In svinje ne poznate? Že še, a pijane svinje, kaj je to? No, pač ena družina, recimo stari in mladi, mati in otroci, moški in ženske — kakih 10 — je, ko je bil gospodar z doma, vdrla v nepregloboko klet. Voditeljica je izdrla iz velikega polovnjaka pipo, najboljši mošt je res v potoku tekkel na tla in iztekkel v jamico in vsa družina je pila kakor iz škafe, kakor se take reči dogajajo v revolucijah, v anarhiji, ko ni oblasti in strahu. In sedaj so ležale svinje pijane, niso mogle na noge, žalostno in veselo so muzicirale, kajpada po svinjskih vižah brez not, zato vam tudi mi ne moremo povedati not teh melodij. Ampak komedija je bila in tragedija za smeh in za jok, ko so svinje nosili iz kleti, pa so se onemogle valjale, bolne ležale in godle zunaj in v hlevu. Par dni so morali zdraviti uboge živali. Škoda je velika, a pijan vsaj nihče ne bo od tega mošta, ker so se svinje le preveč žrtvovale za pivo. Sicer pa se še kljub temu morda pripetiti komu nesreča, ker nameravajo iz ostanka v ja-

mici žgati žganje. — Kako si moremo to razlagati? Tukaj trdijo, da svinje ljubijo mošt, ker se jim večkrat daje legar, pa tudi za mrzlico dobivajo kisel mošt. Tako se vzgaja pijanska strast. Gotovo ste že slišali besedo „pijane svinje“. In šine stari ali mladi v glavo misel: Poizkusimo, kako je to in pokažimo tudi ljudem velikim in malim, saj samo tako govorijo, videli pa še niso pijanih svinj. In tisti dan so se ga napile. Zdaj si oglejte pijane svinje! Kakšen pohujšljiv zgled za svinjski stari in mladi rod! Prej so svinje vselej protestirale, kadar smo ljudem za grde čine ali lastnosti nadevali njihovo ime, sedaj pa si bodo vsaj v naši fari svinje zakrivale obraz sramu, kadar bodo o pustu ali žegnanju gledale pijane ljudi. Pravilo naj bo: Svinje ne po človeško, ljudje pa ne po svinjsko!

GOSPODARSKI VESTNIK

Davke morete plačati z drvami! Deželna vlada poroča, da je ugodila želji nekaterih krogov in prevzame 580 kubičnih metrov borovih in 1280 kubičnih metrov bukovih drv na račun davčnih zaostankov ali zapadlih deželnih davkov. Drva prevzame Bauhof v Lindenhaingasse 11 v delavnikih od 8.—16. ure. Sprejme se samo prvovrstno in suho blago. Meri se tako, kakor je na Koroškem običajno v lesni trgovini. Sprejemajo se samo meter dolga drva in se zaračuna meter bukovih drv 12 S 75 g in meter borovih drv 9 S 60 g, oziroma toliko se odpiše pri davkih za dobavljeni meter. Je to sicer neka ugodnost, a cena je zelo nizka. Zato se bodo te ugodnosti poslužili bržkone samo veleposestniki.

Nismo siromašna država. Če se gre na deželo med kmete in kočarje in če se pogleda v delavske kroge v industrijskih krajih, mora priti človek do prepričanja, da ni večjih beračev na svetu nego smo mi. Pa ni tako. Zelo bogati smo še, ker bi drugače ne bilo mogoče, da se izplačujejo posameznim osebam plače, ki nas spravljajo v omotico, če o njih čitamo. Smo že pisali o teh visokih plačah. Naj jih navedemo danes še enkrat, da bosta kmet in delavec videla, kako srečni so nekateri, da so v Avstriji, ko na drugi strani stradajo širše plasti naroda. Glavni ravnatelj donavske paroplovne družbe ima na pr. na leto 288.000 S plače, 12 ravnateljev te družbe mesečno po 5000 S, dvanaest drugih ravnateljev po 3000 S; v pivovarstvu dobi vodilni upravni svetnik letno 175.000 S, glavni ravnatelj 200.000 S, ostali ravnatelji 190.000 do 54.000 S; glavni ravnatelj pri agrarnem kreditnem zavodu je dobil 700.000 S odpravnine in poleg tega dobiva na leto 100.000 S penzije, drugi ravnatelj dobiva 210.000 S penzije na leto; Ravag plača svojemu ravnatelju na leto 187.000 S; ravnatelj nekega tekstilnega podjetja dobi letno 170.000 S; alpinska montanska družba plača glavnemu ravnatelju letno 360.000 S, njegovemu namestniku 300.000 S; štajerska magnetna tovarna ravnatelju 100.000 S; električna podjetja od 80.000 do 82.000 S svojim ravnateljem; neka papirnica svojemu ravnatelju letno 82.000 S; mala kemična tovarna 60.000 S; pri Kreditnem zavodu je dobil ravnatelj Neurath 400.000 S, ravnatelj Deutsch in Mauthner po 300.000 S; pri nižjeavstrijski eskomptni banki so trije ravnatelji dobivali po 300.000 in 400.000 S, avtomobilska industrija daje ravnateljem 30.000 do 56.000 S in dunajska trgovska zbornica izplačuje tajniku 27.000 S v letu. Je že res, da je treba za posebno odgovornost in posebno delo posebno plačo, vendar presega za našo beračijo to že vse meje. Zakaj je tedaj vožnja po Dunavu tako draga, zakaj je pivo tako drago, zakaj so obresti za posojila pri bankah tako visoka, zakaj so pristojbine za radio tako visoke, zakaj so tekstilni, železni, papirnati, avtomobilski, kemični izdelki tako dragi, zakaj se odmerja električna sila tako visoko in zakaj so doklade za trgovske zbornice tako visoke, ker dobivajo posamezni ljudje plače, ki niso v nikakem razmerju z gospodarskim položajem naše države. Delavce se pritiska povsod in se jim znižujejo mezde in industrija pravi, da je tik pred krahom, a za svoje privilegirance ima še vedno dosti denarja. To so zelo nezdrave razmere, ki kričijo po remeduri.

RAZNE VESTI

Po svetu okrog. Na Dunaju se je ustanovila zavarovalnica zoper ločitev zakona. Po dvajsetletnem zakonu prejme zavarovanec znatno vsoto, če se pa loči, se mu znesek izplača takoj. — **Jugoslavija:** V Bučkovcih pri Mali Nedelji v Slovenskih goricah je posestnik Kolmanič prišel pijan domov in tako dolgo metal svojo pohabljenost hčerko v steno in na tla, da ji je razbil lobanjo in polomil roke in noge. Dekle je umrlo, zverinski oče pa je romal v zapor. Žena je z drugimi otroci zbežala, oče pa se je po dejanju mirno vlegel in zaspal. — V Curihu se je vršila tekma vojaških letal. V tekmi enosedežnih letal je zmagal jugoslovanski kapetan Sintič, ki je dobil Echartov pokal in 2500 švicarskih frankov. Pri tekmi dvosedežnih letal so dobili Jugoslovani četrto in peto nagrado. Sintič je vozil preko 3000 m visokih grebenov s 330 kilometersko brzino na uro. — **Nemčija:** Nemčija izganja avstrijske umetnike, pisatelje, žurnaliste itd. Živio Anschluss! — Šolska ladja nemške vojne moranarice „Niobe“ se je v viharju potopila. Kriv nesreči ni nihče. Utonilo je 69 mornarjev. Po vsej Nemčiji so razobešene žalne zastave na pol droga. — **Ostale države:** Zanimive so številke o pogrebu kralja čevljev, Bafe, v Zlinu: pristalo je 104 letal, pripeljalo se 2300 avtomobilov in 760 avtobusov, železnica je pripeljala 30.000 ljudi in prodalo se je tiste dni v Zlinu 14.000 črnih kravat. — V Evropi je 182 krematorijev, v katerih je bilo l. 1930. vpepeljenih 77.000 mrličev. Največ jih ima Nemčija. Sedaj jih bo gotovo že več. Z brezverstvom rastejo tudi krematoriji. — Gorgulov, ki je ustrelil francoskega predsednika Doumerja, je bil obsojen na smrt. Pa noče priti pod sekiro, ker je to nečastno za ruskega oficirja, ampak hoče biti ustreljen. Vdova po Doumerju je prosila, da se naj Gorgulova ne usmrti. Sodba se bo izvršila, ako sam ne prosi za pomilostitev. Pri obravnavi se je obnašal, kot ne bi bil pri pameti. — Po poročilih iz Filipinov je tam zopet divjal silen tajfun, ki je opustošil več otokov. Nekateri naselbine, tudi večje, so popolnoma izginile z zemeljske površine. Pri tem je bilo ubitih več sto ljudi, število ranjencev pa znaša več tisoč. To je že druga letošnja katastrofa, ki je obiskala sicer bogate Filipine. — V Budimpešti so 29. julija obesili dva komunistična voditelja, ki sta bila obsojena na smrt.

Kdo daje Hitlerju denar. Berlinski polmesečnik „Der rote Aufbau“ poroča, da znašajo stroški za vodstvo nacionalsocialistične stranke mesečno najmanj 15 milijonov mark (okoli 150 milijonov dinarjev), dočim zbere stranka sama komaj 750.000 mark mesečno. List pravi, da ostali denar daje industrijski in trgovski kapital, veleposest in prejšnji knezi ter bančni kapital. Med glavnimi podporniki so direktor industrijske zveze Aust, dalje dr. Kuhlo, veleindustrijec Borsig in Mutschmann. Leta 1929 je jel podpirati gibanje porensko-vestfalski premogovni trust, potem esenska težka industrija. Odlikovala sta se tudi Krupp in Thyssen. Razne zbirke za to gibanje so se zbirale tudi še v Italiji in Ameriki. V ta namen sta žrtvovala (za borbo proti „bolševizmu“) precejšnje zneske Deterding in Kreuger. Bivši nemški cesar Vilem II. je dal dva milijona mark, princ Avgust Viljem, princ Kristijan Schaumburg-Lippe, vojvoda Karl Edvard saški Koburg-Gotha, veliki vojvode oldenburški in meklenburški ter vojvode Koburžani so prispevali znatne zneske. Hitler pa ima še druge vire.

Obleko po meri dobite poceni in dobro izdelano pri Leopoldu Picej-u, krojaču v Sinči vasi. 98